

ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ДІЛОВИХ СТОСУНКАХ СХОДУ

*Давидченко І. Д., к.п.н., доцентка
Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради*

Кожна країна має свої культурні традиції, звичаї та національну ідентичність. Навіть сусідні країни мають значні відмінності в мові, культурі, звичаях і навіть релігії. Тому цілком зрозуміло, що громадяни східних і західних країн мають багато труднощів у спілкуванні. Ці особливості мають першорядне значення в діловому спілкуванні. Це пов'язано з тим, що цінності, звичаї і традиції, засвоєні в дитинстві та юності, які залежать від національності і країни проживання, викликають серйозні проблеми в міжкультурних переговорах.

У дослідженні розглядаються особливості міжкультурної комунікації між народами Сходу і Заходу в діловій сфері, а також особливості ведення ділових переговорів між представниками цих культур й труднощі, які виникають у спілкуванні. У працях ці проблеми порушували науковці М. Гайдеггер, В. Галушко [1], В. Грушевицька, М. Дороніна [2], Т. Колбіна [3], В. Кудашина, С. Тер-Мінасова та інші. Однак, незважаючи на велику кількість праць, присвячених міжкультурній комунікації, залишається ще багато питань, які потребують детального та всебічного висвітлення, адже світ є інтеркультурним і проблеми взаємодії з іншими народами та іншими культурами завжди є актуальними.

Метою цієї статті є дослідження проблем, з якими стикаються представники різних країн у діловому спілкуванні, та виявлення їх причин.

Ні в якому разі не можна ігнорувати національні відмінності. Це

пов'язано з тим, що вони можуть призвести до конфлікту, а якщо конфлікт все ж таки виникне, то ці відмінності відіграватимуть головну роль.

Необхідно пам'ятати, що коли людина Сходу їде на Захід для ведення ділових переговорів, їй доводиться спілкуватися не тільки з представниками ділових кіл, але й з місцевими жителями, які незнайомі з тонкощами міжнародного етикету. Тому краще заздалегідь знати особливості спілкування та поведінки в цих країнах [1, 116].

Деякі фахівці з міжнародних обмінів вважають, що інтенсифікація ділового спілкування розмиває національні кордони. Глобалізація інформаційних систем та розвиток міжнародних, політичних, економічних і культурних зв'язків сприяють взаємопроникненню національних стилів спілкування [1].

Міжкультурна комунікація має багато викликів, що виникають через відмінності між емоційним та неемоційним підходами до бізнесу. Культура – це ґрунт, на якому будується соціальне життя, а цінності займають центральне місце в духовному житті суспільства. Саме культура визначає, що таке цінності, а це передбачає певні емоції, переживання та турботу. Емоції змінюють поріг сприйняття, активізують пам'ять і виступають новим засобом комунікації. Люди виражають емоції через тон голосу, жести та міміку. Негативні емоції в першу чергу служать самозбереженню індивідів, потомства і груп, тоді як позитивні емоції сприяють саморозвитку в процесі освоєння нових сфер дійсності.

У західній культурі існує багато засобів комунікації, включаючи різні форми засобів масової інформації та діалогу. Дві найбільш продавані комп'ютерні програми у світі були створені на Заході й призначені для підтримки вербальної комунікації. Однак люди на Заході починають нервувати, коли учасники діалогу замовкають. Кожна культура має свій стиль ведення дискусії.

Цілком зрозуміло, що у народів Сходу та Заходу може виникнути

багато труднощів при спілкуванні. Ці особливості є найбільш важливими у діловому спілкуванні. В Америці ви не поставите під загрозу угоду, якщо не потиснете руку найбільш високопоставленому члену делегації, або ж просто поплескаєте його по плечу або по спині. Але ваша угода може бути зірваною, якщо ви це зробите у Китаї, країні, яка стрімко набуває ділової активності, але є таємничою і незбагненою. Тому національні особливості є дуже важливими, оскільки цінності, звичаї, традиції, які були засвоєні ще в дитинстві та в юності, які залежать від національності і країни проживання створюють серйозні проблеми під час переговорів між носіями різноманітних культур.

Між усіма країнами існують численні міжкультурні відмінності. Ці відмінності існують і в міжкультурній комунікації. І якщо люди з однієї культури хочуть успішно вести бізнес з людьми з іншої культури, ці відмінності повинні бути виявлені й взяті до уваги.

Існує багато проблем міжкультурної комунікації, які виникають через різницю між емоційними та беземоційними підходами до бізнесу. Як описати концепцію міжкультурної комунікації? Які інструменти вона включає – мову, мову тіла та обмін думками? Звичайно ж комунікація – це, насамперед, обмін інформацією, будь то слова, думки чи емоції. Культура є цементом будівлі суспільного життя, а цінності виступають осередком духовного життя суспільства. Саме культура встановлює, що таке цінність і це супроводжується певними емоціями, переживанням, співчуттям. Емоції змінюють пороги сприйняття, активують пам'ять, а також служать додатковим засобом комунікації. Людина виражає емоції через свою інтонацію, жести, міміку тощо. Якщо негативні емоції переважно служать самозбереженню особи, потомства або групи, то позитивні емоції сприяють їх саморозвитку в процесі освоєння нових сфер дійсності.

Отже, можна зробити висновок, що міжкультурна комунікація вимагає взаєморозуміння між учасниками акт у комунікації, які належать

до різних національних культур. Участь у різноманітних міжкультурних тренінгах та вивчення різноманітної літератури (довідників та посібників) може допомогти фахівцям підвищити свій професійний рівень.

Література

1. Галушко В. П. Діловий протокол та ведення переговорів : навчальний посібник. Вінниця : Нова книга, 2002. 226 с.
2. Дороніна М. С. Культура спілкування ділових людей : посібник. К. : КМ Academia, 1995. 192 с.
3. Колбіна Т. В. Формування міжкультурної комунікації майбутніх економістів : теоретично-методологічний аспект : монографія. Х. : ІНЖЕК, 2008. 392 с.

УДК 657.1

КОДЕКС ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ БУХГАЛТЕРІВ І АУДИТОРІВ: КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ

*Юр'єва І.А, к.е.н., доцент
Національний технічний університет «Харківський політехнічний
інститут»*

У Європейській спільноті, впровадження етичних норм і стандартів бухгалтерського обліку та аудиту має особливе значення, міжнародна гармонізація стандартів є надзвичайно важливою для стабільності та прозорості ринків. Кодекс професійної етики бухгалтерів і аудиторів відіграє важливу роль в забезпеченні етичної поведінки фахівців цієї галузі, створюючи надійні основи для прийняття рішень у відповідності до міжнародних стандартів. Цей документ не лише забезпечує високі етичні